

Anno 1964

**SLT rauj vaļā uz visiem gaņģiem – Kazragciema Vēstis – Perta
aicina ciemā – Nedaudz vārdos – Es caur savu objektīvu ņemu
dabu – beigtu, dzīvu...**

Adelaides jaunieši organizē 3. Jaunatnes dienas. Rīcības komiteja 1964. g. aprīlī.
Ap galdu no kr. – Arnis Sikсна, Ieva Mētra, Māra Freidenfelde, Zaiga Ābele, Ilona Kukura, Pēteris
Strazds, Ieva Auziņa, Juris Dambergs, Indulis Lapa, Gunārs Pētersons.
Attēls no Bērziņu ģimenes arhīva.

SLT RAUJ VAĻĀ UZ VISIEM GAŅIEM

Martā *Kaleidoskops* 1964. Autors – Sp. Klauverts. Es piedalos tikai ar vienu skeču *Zinātnei un mākslai*, pats spēlēju līdz un vadu režiju.

Spodra skeči ir: *Pērngad Sidnejā, Dzejniekam Lindbergam aizbraucot, Indulis un Ārija, Severīn, mīlais, Lāčplēsis trimdā, Vēlīnā stundā, Tā mums iet un No stampāšanās līdz stompam.*

L. Veikina personificē Elvisu Presliju, Marlēnu Dītrihu un dzied. Ar dziesmām uzstājas arī *Trīs Vaboles* (J. Trumpmanis, A. Eglītis, I. Līcis) I. Līča vadībā.

Režisori L. Gailīte, Sp. Klauverts un es. Kā dekorators minēts SLT kaķis Poķis. Atsauksmes labas. (Zariņš A. Treji Vārti, 1990. g., Nr. 136)

3. Jaunatnes dienām Adelaidē Sidnejas jaunieši sagatavojuši E. Jonesko komēdiju *Olās mūsu nākotne*. Teikts, ka režisors ir J. Saldums, bet faktiskais režisors ir

Kaleidoskopa 1964 programmas vāks.
No Ulda Siliņa personīgā arhīva.

K. Ābeltiņš, kas programmā minēts kā dramaturgs. Lielākā daļa no jauniešiem ir jau *apvārtījušies* uz SLT skatuves. Starp viņiem ir J. Ķauķis, abi Apeļi, R. Ošiņa. V. Kristovska u.c. Dekorators – J. Svilāns.

Ir gluži nevajadzīgi šādā inscinējumā aplūkot atsevišķus tēlotājus, jo tādu nebūt nav. Drīzāk gribētu šoreiz tēlotājus pielīdzināt labam korim, kurā atsevišķas balsis neatdalās. Jauniešiem aizmugurē stāvēja dramaturgs K. Ābeltiņš. Paldies par veikto. (Luce N. Masku teātris. AL, 1964. g. jūnijs)

Aprīlī A. Brigaderes komēdija *Kad sievas spēkojas* K. Gulberga režijā. Dekorators ir jauno mākslinieku kopa *Jaunā palete*. Starp tēlotājiem – M. Siliņš, L. Veikina, L. Zemgale, K. Gulbergs, J. Saldums, J. Pelšs u.c. Kritika pārmet režisoram noslīdēšanu melodrāmā.

A. Zariņš min, ka pārsteigusi SLT izrādēs agrāk nemanīta parādība – dažu aktieru teksta nezināšana. (Zariņš A. Treji Vārti, 1990. g., Nr. 136)

4. Teātru festivāls ir atkal Sidnejā, jo melburnieši vēl nav pabeiguši sava Latviešu nama būvi.

Viesojas 4 teātri: ALT ar *Kurpurru* P. Elsiņa režijā, MLT ar A. Voitkusa *Zīmes smiltīs*, režisors – V. Štāls, ALTA ar U. Betti *Karaliene un dumpinieki*, režisors – M. Bumbieris un Brisbanes DV dramatiskā kopa ar A. Dziļuma *Uz milža pleca*, režisors – T. Lundbergs.

No Ulda Siliņa personīgā arhīva.

Šoreiz teātra dienas notiek Viljama Šekspīra zvaigznē, pagājuši 400 gadu kopš viņa dzimšanas. Tikai 5 teatrāļi ir aktīvi piedalījušies visos festivālos – no ALTA M. Bumbieris, H. Gelsens, I. Bumbiere, L. Vītola un sidnejietis I. Nīcis.

Par ciemiņu izvietošanu rūpējas Sp. Klauverts. Viesi varēs apmesties Latviešu namā. Gultiņas, matračī ir noīrēti, par segām jāgādā pašiem viesiem. Par dzērieniem rūpējas J. Ronis, ēšanu – J. Zemītis. Katram viesu ansamblim ir piekomandēts *brālēns*, kā arī apgaismotājs un dekorators. Es esmu *brālēns* MLT.

Mūsu draugs un gaismotājs V. Bikše iztecinājis varenu ļergu no cukura, kas stiprumā mērojās turpat pie 90 grādiem. To piedāvā viesiem tikai no noskrūvējama pudeles korķa (piņģerota lielumā). Uzkodai – Induļa Nīča komandas šautās un žāvētās meža cūkas gurns.

Pa festivāla laiku iznāk arī rotēta avīze *Festivāla Vēstnesis*, un, ja rakstītam vārdam var ticēt, redaktors esmu bijis es.

Festivāla Vēstneša 4. sametienā L. Zemgale publicējusi ļoti zīmīgu lasītāju vēstuli:

Teātra kritika.

Teātra darbību cieši skaņ teātra kritika. Parasti kritiķi sevi iedomājas augsta soļa vietā, kas tiesīgi sodīt vai apžēlot, celt vai pazudināt. Bieži vien kritiķiem ir vāja izpratne par teātra darbu, bet sevī viņi apzinās gudrāki esam nekā šī darba darītāji.

Šādas kritikas mulšina skatītājus, jo kritika ir ļoti atšķirīga no skatītāju gūtajiem iespaidiem. Izrādes dalībnieki jūtas aizskārti sajuzdami svešas, teātrim naidīgas personas iejaukšanos viņu darbā. Kritiķim nepieciešama nevien izpratne, bet arī takts un smalkjūtība.

Nav taisnība, ka mākslinieki necieš sliktu kritiku. Nezinu nevienu mākslinieku profesijas pārstāvi, kurš nebūtu gribējis dalīties savā darbā ar smalkjūtīgu sapratēju, kurš nebūtu gribējis dzirdēt sava darba kļūmes. Bet ir viens noteikums – kā un kāpēc šīs kļūmes pasaka.

Atzīmējot Viljama Šekspīra jubileju, uzvedam *Divpadsmito nakti*. Režisors un dekorators – I. Sveilis.

Mums ir labs ansamblis. Ņ. Luce savā recenzijā AL min, ka Juris Zemītis (Ners) *savu lomu veicis dzirkstīgi. (...)Tā viskomiskākā persona Malvolio – Uldis Siliņš īstenībā ir nopietns un cienīgs nama īpašnieks un tikai liktenis vainīgs, ka viņš iemīlas savā pārvaldniecē grāfiņē Olīvijā (...) un viņa monologs, lasot viltoto Olivijas vēstuli, kļūst par vienu no vislabākajiem izrādes elementiem. (...) U. Siliņa tēlojumu lieliski atbalstīja trīs novērotāji: Sers Tobijs (Juris Freijs), Sers Bālgīmis (Jānis Ķauķis) un Fabians (Arno Eglītis). (...) Ar Sera Bālgīmja rakstura izveidošanu visās niansēs J. Ķauķis pievienojās SLT labākajiem aktieriem. (Luce Ņ. Pieci teātri,*

Pēc Šekspīra *Divpadsmitā nakts* izrādes. No kr. – U. Siliņš (Malvolio), režisors M. Bumbieris (ALTA)
Attēls no Ulda Siliņa personīgā arhīva.

viens festivāls. AL, 1964. g. jūlijs)

Atzinīgus vārdus saņem arī sieviešu lomas tēlotājas – Lija Veikina (Viola) un Zeltīte Nīce (Marija).

Divpadsmitā naktī ir dziesma *Un lietus līst un līst arvien*. Un lija ar! Sāka līt jau nedēļu pirms festivāla. Zemskatuves pagrabs, kur atradās ģērbtuve un tērpu noliktava, bija pārplūdis un bija jāsmel āra ar spaini.

Adelaidiešiem naktsmājas bija mazajā zālē. No griestiem uz galvas pil ūdens. Nu šmuce!

Es kādu vakaru pēc izrādēm vedu Zemīti mājās. Pusceļā iebraucam lielā peļķē ceļa vidū. Motors noslāpst. Iedarbināt nevar. Slapji vadi. Es saku: *Zeme, mana mašīna. Es esmu šoferis. Kāp ārā un stum!*

Zemītis izkāpj arī, ūdens līdz lieliem, un izstumj mašīnu no peļķes. Kā pats vēlāk stāstīja, ka viņu no plaušu karsoņa izglābusi Vaļa ķerga.

4. Teātru festivāla balvas saņēmējie. Sēž no kr. – G. Kaziņa-Kūlniece, M. Ozoliņa-Ķepare (abas ALT), stāv – U. Siliņš, Dz. Andersone-Dulpiņa (ALTA). Attēls no Ulda Siliņa personīgā arhīva.

Sliktās ziņas: sakarā ar 5 izrādēm un Aizvesto piemiņas dienu sarīkojumu, nav iespējams noorganizēt festivāla balli, tās vietā nāk *Lielais ākstu sametiens*, sestdien, 13. jūnijā pēc ALTA izrādes *pie pilnas maltītes, deju mūzikas, draudzīgām sarunām un runām*. Otrais *Ākstu sametiens* – svētdien pēc ALT izrādes. Pirmdien pēc pēdējās izrādes – *Oskaru vakars*.

Pirmo reiz festivālā tiek piešķirti apbalvojumi – *Emmas* un *Oskari* diviem labākajiem tēlotājiem. Piešķirēja ir speciāla žūrijas komisija. Ceremonija, ja to par tādu var saukt, notiek zemskatuves pagrabiņā, nevis zālē, kā turpmākos festivālos.

Vismā no ansambļiem interesi parāda tikai tie, kam ir kādas izredzes uz balvu. Vilberts Štāls pabāž pa durvīm galvu un atkal pazūd.

Domāju, ka balvu vīriešiem par labāko galveno lomu noteikti saņēma G. Grauds (Antijs) no ALT. Es saņēmu *Oskaru* par labāko palīglomu (Malvolio). *Emmu* saņēma Dzintra Andersone-Dulpiņa no ALTA, bet par ko tieši, neatceros. *Emmas* un *Oskari* bija tautumeitas un tautudēla fīgūriņas, ko dāvinājusi A. Priedīte no grāmatnīcas *Rīga*.

I. Sveilis saņem no SLT 10 gadu Goda zīmi. Ansambļa vārdā to piesprauž

M. Siliņš. 10 gadu Goda zīmes saņem arī L. Veikina un Z. Nīce.

Festivāla laikā notiek vairākas izstādes: melburnieša G. Jurjāna zīmējumu, V. Spoģes gleznu skates, foto skates *No festivāla līdz festivālam* un V. Motmillera *Aktieri foto lampas gaismā*.

Tāpat kā iepriekšējos festivālos ALT pēc uzstāšanās tūlīt devās projām. Viņiem bija izrāde Kanberā. Nav jābrīnās, ka mums bija draudzīgākas attiecības ar adelaidiešiem nekā melburniešiem.

Augustā A. Brigaderes *Sprīdītis* K. Gulberga režijā. Titullomā 15 gadus vecais Andrejs Bobets, nākamais Vjetnamas kara veterāns, ar dzirkstīgu spēli un labu latviešu valodu. Atzinīgas atsauksmes par uzvedumu, dekoratoru U. Āboliņu un gaismotājiem J. Graudu, G. Bērziņu un V. Bikši.

Tēlotāju rindās redzami arī SLT *dižgabali*. Ansambļi, kopā ar aktieriem, kori un dejotājiem, tehnisko personālu bija ap 100 cilvēkiem. Dejas un E. Freimaņa mūzika. *Sprīdītis* piedzīvo 3 izrādes.

Oktobrī, 5. RD ietvaros, uzved LAA Kultūras fonda godalgotos viencēlienus: 1. v. – Sp. Klauverta *Etīde*, režisors I. Sveilis; 2. v. – A. Neboisas *Urāns*, režisore L. Zemgale; 3. v. – J. Lukstiņa *Ceļojums*, režisors – I. Sveilis.

Es piedalos Klauverta *Etīdē*, kopā ar H. Dukuri, Z. Laiviņu, J. Svilānu un J. Pelšu, kurš saņem SLT 10 gadu Goda nozīmi. Man viencēliens patīk.

J. Lukstiņa lugā kā aktieris piedalās arī I. Sveilis. Izņemot J. Ķauķi, visi pārējie ir iesācēji. Es Sveiļa sniegumu neatceros, bet nāk prātā reize, kad 1965. g. pēdējā Raiņa *Uguns un nakts* cēlienā viņš tēloja Lāčplēsi. Imantam bija visas dotības – augums, sonora, nesoša balss, bet viņu bija grūti saprast. Likās, ka viņš vārdus veido dziļi mutes dobumā. Par laimi viņš palika pie režisora *šepes*. Ne jau viņam vien ir bijušas dīkcijas problēmas.

Es atceros gadījumu 1950. gadu vidū, kad pirmizrādes rītā saņēmu anonīmu vēstuli. Rakstītājs esot kāds mans paziņa. Vai es varot runāt skaidrāk? Visa mana pacilātība sabruka kā kāršu namiņš. Bet es arī apzinājos, ka nav dūmu bez uguns. Paldies Tev, anonīmais rakstītāj! Tu izdarīji man pakalpojumu.

A. Neboisas viencēlienā *Urāns* darbojās L. Veikina, J. Pelšs, I. Apelis un J. Ķauķis.

Novembrī A. Eglīša komēdija *Cilvēks grib spēlēt* K. Gulberga režijā. Skatuvi iekārtojais I. Līcis. Spēlē abi *Dūdeļi* – L. Zemgale un K. Gulbergs, V. Līce. Atsauksmes labas.

Adelaides *Kaleidoskops* 1964. No kr. – J. Zemītis un U. Siliņš skečā *Preses konference senajā Romā*. Attēls no Ulda Siliņa personīgā arhīva.

18. un 19. decembrī viesojamies Adelaidē ar *Kaleidoskopa* izrādi, kurā piedalās arī vietējie aktieri: I. Bērziņa-Untiņa, H. Valtere, H. Elvigs, E. Dambergs, H. Gelsens, L. Varts.

No SLT – R. Ošiņa, J. Freijs, J. Zemītis, J. Grauds, V. Spoģe un es. Uzvedam manus skečus: *Letiņi nezudīs*, *Preses konference senajā Romā*, *Romeo un Jūlija*, *Ģimenes holideja Afrikā* un *Senču asinis*.

Publika bija ļoti atsaucīga.

Ja kādam nepatika, tad tas bija Austrālijas senioraktieris Žanis Dulpiņš, jo tādi pekstiņi viņam bija grūti sagremojami.

Pielikumi Historia.lv:

Attēlu galerija: *Sidnejas latviešu teātra uzvedums “Kaleidoskops”, 1964.*

Ja SLT darbs rit pilnā sparā, tad Melburnas Austrālijas latviešu teātrī, kā viņi paši sevi nokristījuši, ir iestājusies krīze, kas turpinās vairākus gadus.

Izdevumā *Austrālijas latviešu teātris – 35 gadi* lasāms:

(...) pēc 10 gadu pastāvēšanas ALT pārvaldē ieviesās krīzes noskaņojums, kas

turpinājās divus vai pat trīs gadus. Tā 1963. gada beigās pilnsapulcē t/l valdes priekšsēdis J. Ulms teica, ka valdei nekā nav ko ziņot, jo visa teātra darbība bijusi atkarīga no režisoriem, ne valdes (...) un ka līdzšinējā veidā teātra darbība nav ieteicama. Tīrai peļņai vajadzējis palikt kasē, bet kase ir tukša. (...)

Pilnsapulce nolēma, ka principā ir nepieciešama apvienošanās ar Melburnas latviešu teātri, un ar to izveidojama kopēja darbība.

Turpinot šo pašu tēmu, P. Esiņš gan saka, ka nepieciešama produktīvāka valde, tomēr pats kā valdes priekšsēdis līdz nākamai pilnsapulcei nesasauc nevienu valdes sēdi. Kāpēc? Personīgu apstākļu dēļ.

J. Birkmanis pat iet tik tālu, ka ierosina ALT likvidēt kā *sabrukušu un darba nespējīgu iestādījumu*. Par laimi šo priekšlikumu nepieņem.

Vienīgais iestudējums ir M. Zīverta *Kurpurū* ar G. Graudu Antiņa lomā. Es to noskatījos Sidnejā. Uzvedums labs, G. Grauds lielisks.

V. Štāla ALT ansamblī vairs nav. Man apstākļu pazinēji raksta, ka *visa teātra atmosfēra, atstumjot greizsirdībā lielo teātra dvēseli Vili, palika pseido intelektu rokās, apsisti ar lieluma māniju, un atbalstīti no tādiem pašiem teātru pseido intelektiem ārpusē, kā AL teātru kritiķiem, kas neatrada nekad neko pieņemamu, ko darīja MLT vai Operete, bet uzskatītu par lielu mākslu pat to, ja kāds ALT izrādē parādītu "pliku pakaļu".*

KAZRAGCIEMA VĒSTIS

5. Rakstnieku dienas Sidnejā izvēršas par līdz šim plašāko latviešu literatūrai veltītu sarīkojumu šajā kontinentā.

2. oktobrī Rakstnieku dienu atklāšana un J. Sarmas 80 mūža gadiem veltīts sarīkojums.

4. oktobrī RD preses balle.

5. oktobrī RD teātra izrāde – 3 godalgotie viencēlieni.

Tad vēl izstādes, O. Lāča grāmatas kristības, referāti gan nopietni, gan humorīgi (piem. prof. E. Dunsdorfa *Maiļotā latviešu valoda*), deklamācijas un vokālistu priekšnesumi.

Es citēšu izvilkumus no sava raksta žurnālā *Tilts* (Nr. 66/67, decembris 1964) *Rakstnieku dienas Austrālijā*:

Rīcības komitejas priekšsēdis Mintauts Eglītis ar saviem runas vīriem un runas dāmu bija pielikuši ne mazums pūļu sarīkojumu cikla plānošanā un organizēšanā.

Novārtā nebija atstāta arī viesu – iebraucēju laicīgā labklājība, kuŗus baroja gandrīz ar varu ar žāvētiem zušiem un meža cūku šķiņķiem.

Populārs bija Tintes krodziņš, kuŗā viens otrs apmeklētājs uzticīgi nosēdēja visas rakstnieku dienas un aizgāja mājās zvērināts literatūras piekritējs. (...) Nezināmu iemeslu dēļ Austrālijas latviešu Kultūras Fonda laureāts, dzejnieks T. Tomsons bija

Fotoreportāža no 5. RD Sidnejā. Augšā pa kreisi – Rakstnieku dienas beidzās ar tradicionālo preses balli; pa labi – Rakstnieks Uldis Siliņš pārdomās preses balles laikā. Apakšā pa kreisi – Kritiķe N. Luce un referātu meistars H. Kaupmanis; pa labi – Konsulārā pārstāvja O. Rozīša “Sarunas” lasīšanas aina. Attēli no žurnāla *Tilts* (Nr. 66/67, decembris 1964).

redzams tikai klausītāju rindās. Uz Rīcības komitejas aicinājumu piedalīties lirkas vakarā, dzejnieks atbildēja ar šādu vēstuli: “Mans maznozīmīgais uzskats liedz jebkāda izskata līdzdalību šāda veida darījumā. Augšminētai cien. Komitejai par manai personai parādīto lielo godu pateicos.”

Es esmu Preses balles vadītājs un avīzes *Kazragciema Vēstis* redaktors. Aicinām preses balles prologu, kas man būs jālasa, rakstīt rakstnieku O. Lāci, kad Osvalds atsakās, uzrunājam J. Krādziņu.

Pie *Kazragciema vēstīm* (*Goathorn Village Herald*) es tiešām piestrādāju ar lielu prieku un mīlestību. Avīzes moto bija: *Celies, ēd un guli!*

Kā kādreiz dzimtenē, kad māte katru sestdienu cepa karašas, tā arī mums Kazragā ir savas stingras tradīcijas un paražas: piemēram, vai tas ir Teātru festivāls, Rakstniekdienas, Kultūrdienas, divmēnešu atceres jubileja kādai sekcijai, vai kādam kultūrdarbinim precas meita Lavīze, Klauverts un Siliņš notikumam par godu izdod avīzi.

Kā jau reiz minēju, Spodra varēšana izpaudās daudzās frontēs, bet ne rīmēšanā. Viņš grib pie mana ievada piekārt vienu teikumu klāt.

Tu to nevari darīt, es viņam saku.

– *Kāpēc ne?*

– *Tāpēc, ka tas ir rakstīts atskaņās!*

– *Ak tā?* Viņš to pat nebija pamanījis! Lielajā presē mūsu izdevums saņēma komplimentu – esot gandrīz bez gramatiskām kļūdām. *Kazragciema Vēstis* iznāca tikai vienreiz.

Prozas priekšpusdienā I. Sveilis paziņo skumjo vēsti par Adelaides latviešu teātra režisores, aktrises Babetes Blicavas, dz. Ringa (1919–1965) aiziešanu Viņšaulē. Es nolasu vienu no Babetes stāstiem.

PERTA AICINA CIEMĀ

Tā saucas 14. KD komitejas izdots pamflets. Mūs šķir 2500 jūdžu liels attālums. Jābrauc pāri visam kontinentam. Vistuvāk Pertai ir Adelaide. Visā Rietumaustrālijā ir tikai aptuveni 1500 latviešu dvēseles.

No vīru kora braucm 3, no jauktā kora 15 koristi. Arī L. Bobete, V. Liepiņa un mans tēvs, kas līdz šim nav izpalikuši nevienā KD koncertā un neiztrūks arī Pertā.

No Sidnejas dodas pavisam četri Siliņi – Mārtiņš, Uldis, Ilze un Mārtiņjurīts, kā viņu sauc krustmāte Zemīšu Ināra. Mārtiņš dziedās jauktajā kopkorī un vīru kopkorī, Uldis – vīru kopkorī un Ilze ar Mārtiņjurīti nedziedās nekur, bet brauc atrādīties

14. KD laikā Pertā 1964. gadā. No kr. – nākamo 30. KD rīcības komitejas priekšsēdis Juris Pārups, 14. KD rīcības komitejas priekšsēdis Voldemārs Balodis un nākamo 19. KD rīcības komitejas priekšsēdis Jānis Grīnvalds. Attēls no Jāņa Purvinska personīgā arhīva.

No kr. – Jānis Pētersons, viens no Pertas Latviešu biedrības dibinātājiem un aktīvākajiem latviešu organizāciju vadītājiem 1950. gados; Ansis Sprancis, ilggadīgs Pertas latviešu jauktā kora diriģents. Attēls no Jāņa Purvinska personīgā arhīva.

mātei/vecai mātei un brālim/tēvocim.

Visas vilciena biļetes ir izpārdotas jau augusta mēnesī. Vēl brauc aptuveni 32 apmeklētāji, kam gan izdodas tikt transkontinentālā vilcienā, bet pēdējā etapā nākas iztikt bez guļamvagona.

Mēs izbraucam 23. decembrī un Ziemsvētkus nosvinam vilcienā. Pertas stacijā mūs sagaida 300 pertiešu.

Visvairāk koristu ir ieradušies no Adelaides. Būs visi ierastie KD sarīkojumi, izņemot solistu koncertu.

KD atklāšanas aktā 27. decembrī karoga ienešana bija uzticēta vienīgajiem trīs visu līdzšinējo KD aktīvākajiem dalībniekiem, SLB jauktā kora dziedātājiem M. Siliņam, V. Liepiņai un L. Bobetai. Nododot karogu uz skatuves novietotai goda sardzei, M. Siliņš jauniešiem teica: *Man uzticēts jums nodot dārgu mantu – KD karogu, kas simbolizē pagātnes gara bagātības un nākotnes cerību. Turiet to jaunajās rokās stipri un uzticīgi!* (Lielī svētki saules zīmē, liela nacionāla kopsajūta. AL, 1964. gada 15. februāris)

Pertas dramatiskā kopa uzved A. Egliša komēdiju *Kazanovas mētelis*, adelaīdieši viesojas ar L. Auzānes-Vītoliņas varoņdrāmu *Jersika*.

Es uzstājos Rakstnieku pēcpusdienā ar *Ziemsvētku stāstu* bērniem un Jaunatnes pēcpusdienā ar bērnu dienu atmiņām *Senie godi*.

Pirmo reizi satieku konsulārā pārstāvja O. Rozīša atvases Agni un Juri. Ļoti pieklājīgi zēni ar glīti sasukātiem matiņiem.

Kā gāja Pertā? Jauki. Ciemi, ciemi, veci paziņas, jauni paziņas, sirsnības un viemīlības plūdi, jaunas draudzības, aplaistītas ar *Melno gulbi*.

Presē lasāmas ziņas, ka braucēji ceļojumu vilcienā vērtējuši dažādi. V. Liepiņa no Sidnejas priecājas par jauko braucienu un saka: *Ēd, ko gribi. Trauki nav jāmazgā. No rīta tēju ar biskvītiem pienes pie gultas. Paradīze!*

Ne tā domā adelaidiete, kas nekad ar vilcienu vairs tādu gabalu nebraukšot. Nav varējusi gulēt, jo vilciens kratījies. M. Siliņa komentārs: *Es parasti pasteidzos iemigt jau stacijā vēl pirms kratīšanās.*

Mana senča komentāri AL:

Visos KD sarīkojumos valdīja pacilātība, kas bieži pārsniedza piedzīvoto lielajos centros. Uzskatu, ka dienas izdevās necerēti labi kā kultūras sniegunā, tā apmeklētāju ziņā. Sevišķi jāpiemin labā organizētība, un viss noritēja bez starpgadījumiem. Sarīkojumus labi atbalstīja dekoratīvie ietērpi. Pilnā mērā baudīju KD sniegunus un patiesu viesmīlību. Sirsnīgs paldies!

KD ballē KD rīkotāju godināšanai tiek spontāni pagatavots karogs ar uzrakstu *Un notika neiespējamais*. Mazais tēva novadiņš tiešām bija diženi turējies!

NEDAUDZ VĀRDOS

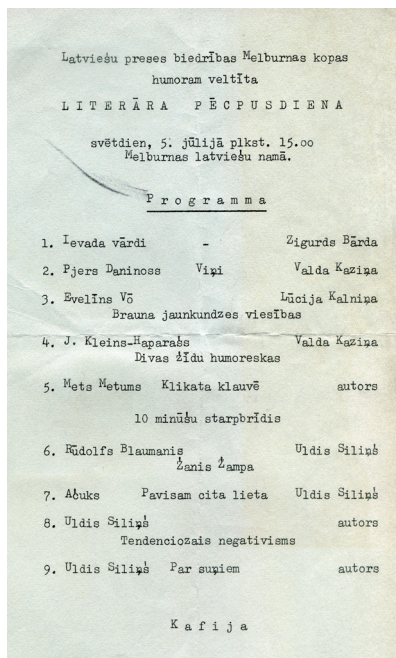
* *Kā jau agrāk minēju, ar sievas gādību esam tikuši pie sava spēkrata – lietota auto, kas ēd benzīnu kā traks, stāsta Uldis Siliņš. Varam atļauties pabraukāties tikai pa svētdienām.*

Mana dēla pirmais un līdz šim vienīgais runātais vārds ir auto, ja neskaita vilcienu, ko viņš sauc par tū-tū! Sievai ir braukšanas apliecība jau vairākus gadus. Es esmu uz vienādas tehniskās attīstības pakāpes ar dēlu. Mēs abi varam izrunāt vārdu auto, bet braukšanas apliecības mums nav. Es drīkstu braukt tikai tad, kad sieva sēž man blakus. Ja Mārcim tas ir vienalga, man tas kremt. Vīrieša cilvēkam taču ir savs pašlepnums. Izturu pārbaudi un saņemtu braukšanas apliecību tieši uz Ziemsvētkiem.

* Par manu viesošanos Austrālijas Latviešu preses biedrības Melburnas kopas Literārā pēcpusdienā B. Šteinharde savā recenzijā raksta:

Pēcpusdienas otrā daļa pilnīgi veltīta Sidnejas viesu Ulža Siliņa priekšnesumiem, un šie katrs brīdis izrādījās patīkams. Klausītāju atsaucība, dzirdot R. Blaumaņa Žani Žampu, nešaubīgi pierādīja, ka arī starp citu zemju humoristiem mūsu pašu nemirstīgo klasiķu darbus arvien vēl cienī un atzīst.

Pilnīgi pēc atmiņas attēlojot Ačuka darbu “Pavisam cita lieta” un sava paša feļetonu “Tendenciozais negatīvisms”, U. Siliņš rādīja labu iejušanos temā. Tas patīkami apvienojās ar viņa teicamo uzjautrinātāja tehniku, domu un jūtu

LPB Melburnas kopas Literārās pēcpusdienas programma.
No Ulda Siliņa personīgā arhīva.

komunikācijas meistarību, kas kopsummā veidoja īstu mākslas darbu.

U. Siliņa jaukā padomju apstākļu kritika, uzrakstīta šķietami viegli jautrā stilā, kas tomēr rāda nepārprotami drūmo dzīves ainu, ir apbrīnošanas vērts. Šeit humors radās kā no rakstura tipiem un situācijām, tā meistariskās vārdu lietošanas un dažbrīd negaidītā skatījuma.

Otrs stāstījums "Par suņiem" bija jauks, kā visi viņa darbi, šķita bez kāda aktuāla mērķa un nebija arī tik viengabalains kā iepriekšējais. Dažās vietās trūka dzirksts un vitalitātes, kas piemīt humora darbiem ar dziļāku nozīmi. (Šteinharde B. No humora līdz mākslai. AL, 1964. g. jūlijs)

* *Smejies, Pajaco!*

Sidnejas vīru kora balle *Smejies, pajaco!* notiks 26. septembrī plkst. 19.00 LN. Sarīkojuma fokusā būs operas *Doroteja un Frederiks* pirmizrāde.

Kā publikācijā lasāms:

Skaņdarbu ciešā sadarbībā radījis šo rindiņu rakstītājs un A. Knope. Tas ir stāsts par nelaimīgu mīlestību un traģisku galu. Titullomu Doroteju Mošti dziedās pazīstamais soprano Eriks Suķis, nelaimīgo mīlētāju Frederiku Apfelštrūdeli – Arvids

Knope, bet laimīgo mīlētāju panu Šļobovski – Voldemārs Eglītis.

Kora dziedājumus izpildīs SLVK vīri, kā arī dos tēlotājus sīkākām lomām un kordebaletam. Pie pults: maestro Jānis Puisēns.

Šo rindiņu rakstītājs, kas ir arī režisors, var visiem atklāti pateikt, ka operu iestudēt nav viegli, sevišķi, ja primadonna nēsā ūsas. Te es konkrēti runāju par E. Suķi, kas kategoriski atsakās iznīcināt savus zemdeguna apstādījumus, lai gan kora priekšnieks, kas savā privātā dzīvē vada frizierveikalu, licis viņam to darīt vairākkārtīgi. Suķis apgalvo, ka ne vienam vien sievišķim esot ūsas, un Dorotejas tēls tā būšot vēl pikantāks.

Liela problēma ir ar sieviešu lomas tēlotājiem, kam ar katru gadu kļūst grūtāk un grūtāk iespieties sievu un meitu kleitās. Bet neesam mēs vienīgais koris ar problēmām. Tās ir pat Vīnes zēnu korim. Bez operas SLVK atskaņos arī vairākas konvenciāla rakstura dziesmas. Atlikušajās stundās viesi varēs pirkt loterijas biļetes, kaut ko iedzert, dancot (atkal pēc ilgiem laikiem latviešu sarīkojumā spēlēs Džonijs ar saviem latiņamerikāņiem!!!), amizēties un veldzēties pie dāmu komitejas smērētām maizītēm. Ieejas cena tikai 1 dolārs un 19 centi. Tur-lū!

U. Siliņš.

** SLT tradicionālā masku balle Olimpiskie prieki geișotajā Tokio.*

Propagandas brošūras vēsta, ka uz skatuves ieradīsies zemes valdnieks Hirošito un uzrunās viesus un dalībniekus japāņu valodā. (Hirošito personificēja Jānis Dūselis, kas skolā bija mācījies japāņu valodu.) Tulks U. Siliņš šim gadījumam maizes darbā izlūdzies 6 nedēļu atvaļinājumu, lai atsvaidzinātu savas japāņu valodas zināšanas. Fanfārēm skanot, zālē ieskries olimpiskās lāpas stafetes skrējiena pēdējais dalībnieks, grieķu tautības galda tenisa čempions Juris Zemītkidis. Hoi-tai! Hoi-tai! Harikiri! Banzai.

Maskas vēlamas. Sporta spēles. Priekšnesumi. Tējas namiņš. Japāniska vide.

** Mācītāja P. Laiviņa 60 gadu atceres svinības ar 250 viesiem.*

DV Sidnejas nodaļas priekšnieks J. Masulāns atskatās uz 50 mūža gadiem.

** 1964. gadā Sidnejas latviešu jaunatnes padome ar šim nolūkam saziēdoto naudu iegādājās 6 ½ akru lielu īpašumu pie Kolo upes bērnu nometnēm.*

Īpašumu nosauc par *Straumēniem*. (Vārds bija ļoti piemērots, jo īpašums lietus periodos pārpūda.) Uzcēlām virtuves ēku un labierīcības, pie pēdējām arī es nostrādāju veselu dienu ar lāpstu rokās, pieslēdzām ūdeni un elektrību. Dzeramūdens, par ko gādā mazs divtaktu motors un zemē iedzīta caurule, vēss un ar tikko manāmu sēravota piegaršu, gards un atspirdzinošs.

** Visu trīs Sidnejas koru apvienotais koncerts.*

** Austrālija nolemj pāriet uz decimālo sistēmu, kas praksē tiek ieviesta 1966. g.*

* Vēstule 1964. g. 21. dec. no žurnāla *Tilts* izdevēja V. Skrastiņa:

Ļoti godātais Siliņa kungs! Sakarā ar TILTA 15 gadu jubileju redakcijas vārdā izsaku Jums vissirsnīgāko pateicību par Jūsu līdzdalību mūsu žurnālā. Man personīgi visi Jūsu raksti ļoti patīk un ja Jums būtu labs prāts, sūtiet visu šurp, kas vien iespējams.

* Uz drūmākas nots:

Sidnejas teātris izvada savu draugu un kolēģi Vili Ducmani (1919–1964) uz pēdējo dušu.

Dusi saldi, Vili, un paldies par neskaitāmiem jautriem brīžiem!

* Siliņš ar Zemīti uzstājas DV Sidnejas nodaļas vanadžu ballē ar L. Šanteklera *Divu puiku vēstules*. Es neko neatceros, bet AL rakstīts, ka esam guvuši vislielāko atsaucību. Nu, lai tā arī būtu bijis.

* Literārā sekcija uzved S. Beketa lugu *Tuksnesī*, inscenējums un režija – L. Gailīte un Sp. Klauverts.

* Uz Sidneju no Brisbenas pārcēlusies aktrise Mirdza Ansule.

* SLB sarīkojumā R. Blaumaņa īslugas *Zagļi* izrāde, rež. M. Siliņš.

* Sidnejā nodibināts latviešu kredītkooperatīvs.

* 25. jūlijā SLN notiek Sidnejas latviešu vidusskolas 10 gadu atceres akts.

Pirmsākumi skolai meklējami 1954. gada sākumā, kad Benkstaunā noorganizēja papildskolas grupu, kuru vadīja skolotājs K. Freimanis. Kad 1954. gada 8. maijā nodibinājās SLB izglītības kursi, tie pārņēma arī minēto papildskolu ar nosaukumu SLB Izglītības kursu papildskola. 1958. gadā Izglītības kursi, kas bija domāti pieaugušiem, likvidējās, bet papildskola nonāca vienā SLB paspārnē ar SLB vidusskolu. 1955. gada sākumā skolā pieteicās 22 skolnieki, bet gada beigās skaits bija pieaudzis uz 31 skolnieku. Mācības notika katru sestdienu no plkst. 14.00 līdz 16.00. Mācīja latviešu valodu un literatūru, Latvijas vēsturi un ētiku.

Pirmajā izlaidumā 1956. gada sākumā skolu beidza 7 absolventi: K. Apsītis, G. Bērziņš, V. Kristovska, M. Krūmiņa, M. Muižniece, Z. Rakūns, V. Tomsone. Gandrīz visi bija vēlākie sabiedriskie darbinieki. Ar šo gadu mācības iestādei sanāca tik daudz studentu un pēdējo klašu vidusskolas audzēkņu, ka nācās nodibināt otru grupu, ko nosauc par semināru. Mācību priekšmeti: psiholoģija, latviešu literatūra, Latvijas vēsture, sabiedriskās zinības, latviešu valoda. Semināru 1956. gadā apmeklēja 26 dalībnieki. Skolu oficiāli beidza 7 audzēkņi: I. Brūders, M. Kaina, S. Laiviņa, I. Heimane, I. Senkaloviča, S. Stārķe un Dz. Zemīte. Tad seminārs sāka nīkuļot, un to

nācās izbeigt. Vidusskolu sadalīja divās grupās, vadoties pēc vecuma un izglītības.

Sākot ar 1959. gadu darbojās tikai viena grupa. Audzēkņu skaits ar katru gadu samazinājās. Kā jau minēts, skolu sākumā vadīja K. Freimanis, tad L. Bērziņa, Ed. Šmugājs un, sākot ar 1962. gadu, L. Bērziņa.

Kā skolotāji vēl strādājuši Z. Eglīte, A. Gūtmane, E. Kalums, J. Krauklis, P. Laiviņš, V. Lapsa, L. Ruņģe, un I. Šterns. Atsevišķas lekcijas lasījuši A. Bērziņš, A. Krīpēns un M. Siliņš. Tautasdejas mācījuši I. Līcis un I. Zemīte.

Skolas kurss ir divgadīgs un pagājušos 10 gados savas latviskās zināšanas tur papildinājuši apmēram 100 jaunieši.

Tie, kas skolā mācījušies, gandrīz visi palikušies krietni latvieši un aktīvi sabiedriskā darba darītāji gan studentu, SLB un DV organizācijās, teātrī, tautasdejās, sporta kopās skautu un gaidu organizācijās un latviešu Sestdienas skolā. (Šmugājs Ed. Mums ir arī vidusskola. AL, 1964. gada 17. jūnijā)

ES CAUR SAVU OBJEKTĪVU ŅEMU DABU – BEIGTU, DZĪVU...

Dramaturģe Aina Neboisa-Vāvere, 1964. g.
Attēls no SLT arhīva.

SLT aktieris Andrejs Svilāns, 1960. gadi.
Attēls no SLT arhīva.

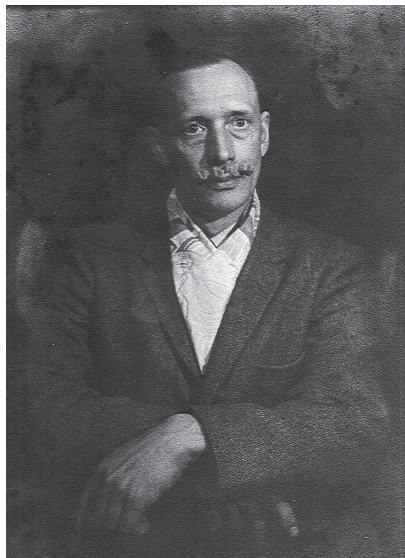
SLT režisore bij. Nacionālā teātra aktrise Lita
Zemgale, 1960. gadi. Attēls no SLT arhīva.

SLT aktieris Juris Freijs, 1960. gadi.
Attēls no SLT arhīva.

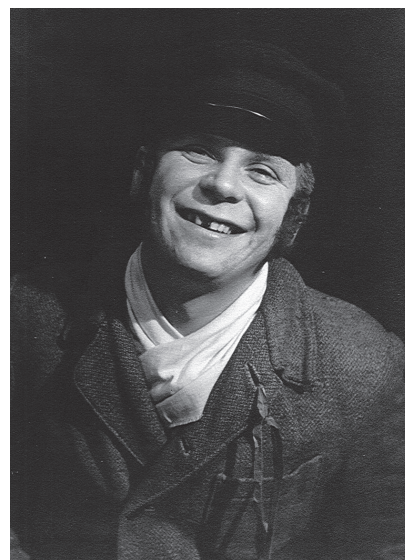
SLT aktrise Ruta Ošiņa, 1960.–1970. gadi.
Attēls no SLT arhīva.

SLT aktieris Jānis Pelšs, 1960. gadi.
Attēls no SLT arhīva.

SLT aktieris Jānis Ronis, 1960. gadi.
Attēls no SLT arhīva.

SLT aktieris Juris Zemītis, 1960. gadi.
Attēls no SLT arhīva.

Ilze un Uldis Siliņi 1960. gados.
Attēls no Ulda Siliņa personīgā arhīva.